

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 1 Septembrie.

A început în unele părți a se introduce la noi un nou soi de învățători, altfelii provăduți și în legea de instrucțiune de stat, pe care însă noi nu o aflăm de acomodată, și astfel nici nu am dori ca să prindă prea mult rădăcini, ci să rămână ca o dispozițiune excepțională, pentru unele cazuri de tot excepționale. Acest soi de învățători ar fi așa numiții „învățătorii ambulanti”.

Nepracticabilitatea acestor învățători e un lucru foarte învederat, căci se admitem că o comună este îndepărtare numai de trei kilometri situată de cealaltă, învățătorul trebuie să fie sau înainte sau după prânz în una sau în cealaltă comună. Calea nu ar fi tocmai greutătea cea mai mare de invins, înving ei învățătorii noștri alte greutăți mai mari, luptă ei cu alte necasuri, dar e de invins timpul de erno, viforul, neua și vânturile reci, precum și alte calamități împreunate cu aceste; și încă nici aceste nu ar fi cel mai mare rău, dar răul e, că învățătorul nu e acasă nici aici în comună, nici în cealaltă, nu are cuartir regulat, nu are timp de a se pregăti și el, cu un cuvânt devine un om fără aședământ.

Am răsfoit analele istoriei pedagogiei și noi, și credem, că a trecut timpul, când se pute învăța pe stradă, cum o practica Socrate.

E mare deosebire între scola cum o dorim noi și între o scola, cum vor să o facă cei cari siste misază posturi învățătoresci ambulante. Că s'a pus cei dela Kulturregylet să facă posturi ambulante de preoți și înțelegem bine, dacă afiliază pe reformații din Mercurea și din Seliște la Sângatin, pentru că nici în Mercurea nici în Seliște nu dai de reformă, decât poți, din întâmplare de vre o 1—2 familii.

Admitem, că cutare parochie e numai de 35 familii și susține cu greu un învățătoriu. Afierea scolei la altă comună este imposibilă, dar în astfelu de comune sarcina acestă trebuie să și-o impună și ei de bună voe preotul.

E la alții bine așa, nu înțelegem de ce să fie reu la noi, un lucru probat de deci și sute de ani.

Copii nu pot merge din o comună în altă la scola, afară, dacă acele nu sunt chiar lipite una de alta.

Indată ce dai de o îndepărtare de cel puțin 2—3 kilometri, parochia trebuie să și facă și susțină scola. Dacă nu un palat, un local modest, și dacă învățătorul nu poate fi plătit cu sute de florini, va fi remunerat cu bucate și salariu în bani după putință, și dacă sub atari condițiuni nu se capătă în

vătătoriu, aci e preotul, el încă e datoriu să mērgă la scola, el încă trebuie să jertfescă din timpul seu ceva pentru luminarea nēmului seu, și aci multămită lui Ddeu nu avem preoti ca înainte cu 40 de ani să nu scie învăța cât de puțin nisce copilași, ca să scie și ei ceti și serie și să se rōge la Ddeu, condițiuni ușore aceste de implinit, unde e bunăvoință, unde e tragere de inimă, unde e interes pentru binele unui popor, ce suferă de seculi în letargie și amortelă.

Aședarea de învățători ambulanti este o anomalie și o vom combate totdeauna din punct de vedere pedagogic cât și în interesul învățătorilor. Nu ajutam nici decăt pozițiunei unui învățătoriu, dacă în loc de 200 fl. îl mai afiliază la o comună și i dăm 300 fl., pentru că suta aceea o plătesce, umblând prin frig și tină, ēr scola va fi ca vai de capul ei și în un loc și în altul.

Sau dōr își inchipuesc domnii cu invențiunea lor cea nouă altmintrea esecutarea în practică decăt ne o închipuim noi? se pōte, că vor să fie în o cā scola în comună, în altă și în cealaltă, dar lucrul tot acolo ese. Poporul va fi nemulțamit, scola nu va face nici un progres, și experimentări de soiul acesta sunt făcute în contul învățământului și în contul intereselor poporului. Dacă voim să ușurăm sarcinile de pe umerii poporului, să le ușurăm în alt chip. Să combinăm alte planuri, dar scola să fie un „nolli me tangere.”

Ne învoim bucuros ca să se afilieze parochii, dar nu ne putem învoi cu învățători ambulanti și stăm la vorbă bucuros cu cei ce altmintrea cugetă decăt noi!

Revista politică.

Două cestiuni preocupă în prezent mai ales presa monarchiei noastre, cestiuni, cari de și se referesc mai mult la afacerile politice interne ale monarchiei noastre, totuși sunt de o însemnătate deciderătoare și în direcțiunea politice externe, ce o urmăresce imperiul austro-ungar.

Din discuțiunea presei din capitala Ungariei, discusiune alimentată de focul pasional al ambelor partide asupra desbaterilor viitoare sesiuni dietale, a ēsit la ivelă și sciirea, că actualul ministru președinte se simte foarte rău a mai stă pe fotoliul ministerial, și că încă înainte de a se începe desbaterile bugetare și va înaintă demisiunea.

Sciirea odată răspândită, e supusă unei aspre comentări, și foile emulează unele cu altele în determinarea motivelor, ce l'ar silii pe conducătorul actualului cabinet la abdicere.

Acum se fi auzit la gurile cele rele. Unele diceau că înțelesul luat este la voia învățătorului, altele, că Melania se ține mai mărăță ca alte fete, cele mai rele însă diceau, că nu pōte umplē fusul și nu scie tōrce frumos și de aceea nu mai merge la ședțōre.

Teslovean, adecă vorbă să fie, nu el, ci lelea Salomie și cu Ispas credeau, că Melania nu se mai duce la ședțōre pentru că vrea și ea ce vrea tatăl ei, să se mărite după Teslovean, și o fată când are gânduri de măritat și și a ales pe cineva, numai are lipsă de a merge la ședțōre, ba nici nu se mai cade să umberle în rēnd cu celelalte fete și așa tōtă lumea era împecatā, și învățătorul, împecat tatăl Melaniei, numai ea sērmāna, numai ea nu era împecatā cu hotărērea ei, dar așa trebuia să fie, ca se nu o mai năcājesc fetele și se nu mai vadă pe Teslovean, de care și făceau feciorii și fetele mult ris și ea muria de nēcāz, când îi spuneau pe deasupra, că are să fie a lui.

Vorba românului „de ce te temi nu te trece” avū să se întâmple și cu ea.

Din ce simția, că o apasă ceva greu, când auzia numai de numele lui Teslovean, din ce îi venia să se ducă în lume, dar lumea era mică pentru ea, care după mamă nu avea rudeni mai de dai dōmne și mai cu milă.

Ori cât de verosimilă s'ar prezentă forma espunerilor de motive, totuși ele nu par așa de puternice, ca bētrānul premieriū să fie silit să și părăsescă poziția de până acum, și tocmai după o victorie așa ce strălucită contra opoziției suportată mai ales în sesiunea trecută dietală să facă loc altora, cari cine scie, dacă mai sunt conduși de aceleași principii, care le-a nutrit în întrēga sa viață dl Tisza și pentru cari nu arare ori și-a pus în joc autoritatea și chiar esistența persōnei sale.

O împregiurare totuși dă ansă la bănueli. Guvernul în timpul din urmă s'a pus pe reforme și în parte ele sunt și realizate, și tot guvernul dlui Tisza se pregătesce cu un proiect de buget ecuilibrat. Acestă împregiurare este una dintre cele mai puternice, ce dă ansă la bănuelă: dl Tisza voese să se retragă cu victorie și încă până ce e în putere.

Intrebarea e acum, cine să i urmeze. Sforțările opozițiunei caută partidul liberal să le paralizeze cu totul și pe urmele dlui Tisza să pāsescă un bărbat cu aceleași vederi politice spre a nu suferi politica inaugurată de acest partid.

Se și vorbește, că șanse mai mari ar avē actualul comite din Pojon, Zichy și că el ar fi chiar înțeles cu dl Tisza, ca să i urmeze și că cu acestă înțelegere consimt și cercurile conducătoare din Viena.

A doua cestiune nu mai dă ansă la bănueli, ea e faptă implinită. Boemia a căpētat un nou guvern în persōna contelui Francisc Thun.

Acest bărbat și l'a ales contele Taffe premierul austriac și prin aprobarea preainaltă s'a confirmat de nou, că poziția guvernului Taaffe în loc să se clatine, ea e încă duravēră.

Actualul guvern al Boemiei nutresce exclusiv vederile cehilor și a fost cel mai aprig spriginitoriu a politicei inaugurată de premierul Taaffe. În zelul seu pentru propagarea acestor idei a mers așa de departe, încât de și german, a pretins din tōte puterile recunōscerea dreptului public al Boemiei și încoronarea monarchului de rege al acestei țeri.

Cu suirea sa pe scaunul de guvernator al regatului boem se începe deci o nouă eră în Boemia, ēr regimul Taaffe capēta sprigin în butul tuturor străduințelor, ce le pun nemții centraliști pentru resturnarea actualului cabinet austriac.

Sērbii din Dalmația nici decum nu vor să se învoescă cu programul croaților. Până la publicarea acestui program, scrie fōia partidei sērbesci, credeam că trăim în Austria și ne folosim de drepturile statului austriac. Am fost însă fără de veste încunoscințați, că suntem sub scutul statului croat și că formăm o națiune cu croații. Națiunea sērbescă, care a eliberat Dalmația de Turcia, a făcut acele fapte

FOIȚA.

O căsătorie la țēră.

(Schiță din viața unui criminalist de N. Ivan.)

(Urmare).

Teslovean nu prea fusese la ședțōre. Neinde mănatec dela fire nu și află nici loc în casă cum se cade, ci se puse pe vatră să ședă și până ceialaltă feciori spuneau glume, până ce învățătorul le ceti o poveste, el sta ca înțepenit pe vatră, cu gura înclăstată și cu ochii împăengenți.

Melania și furișă ochii când la Teslovean când la învățătoriu și până ce pentru cel dintăiu avea cele mai mari simpatii, față cu Teslovean se nācu în ea o ură neesplicabilă și în mânia ei, că de ce o năcājesc pre ea fetele tocmai cu Teslovean, hotărī ca să nu mai vină nici odată la ședțōre, ca se nu mai dea ochi nici cu Teslovean, dar nici cu fetele, cari nu o cruțau.

Hotărērea ei de a nu mai merge la ședțōre o comunicase și cu alte fete, și în zilele următoare Melania lipsia din cununa fetelor din sat, dar nici în vătătoriu Turturean nu ar fi mai dat pe acolo pentru lumea întrēgă.

În o sēră cina numai singură cu tatăl ei. Luna intra pe ferestă, sēra era așa de plăcută încât dacă ar fi avut și ea mamă ca alte fete și ar fi avut și un tată, care să o pricēpă, ea ar fi fost cea mai fericită ființă de pe pământ.

Dar ei îi lipsiau condițiunile, între cari pōte fi cineva fericit.

Ea nu avea ceea ce doria și din ce începū a trece de 17 ani în sus, din ce vedea mai limpede situațiunea ei tristă.

Tatăl ei nu o iubia, pentru că era un om încă pētinat, el trăia în credință, că acestă ființă e cauza de și-a perđut el soția lui, și în nēcāsările lui de multe ori dicea cătră Melania chiar: „bine era de nu te ai fi nāscut.”

În astă sēră voia să fie și el mai altmintrenea, voia să schimbe fruntea cea deapururea încrețită, cu o căutătură mai veselă și Melania, care era dată a vedē tot cam supērat pe tatăl ei, începū a i vorbi mai cu încredere și mai fără sfială ca alte dāți.

Veni vorba și despre ședțōre și tatăl ei aprobă hotărērea ei, ca să nu mai mērgă la ședțōre, căci după înțelesul cel are cu Ispas în curēnd vor fi tōte gata pentru cununia ei cu Teslovean.

(Va urma).

vitejesci de sigur cu ajutoriu străin, fără a stă sub scutul de drept al statului croat, care drept sârbii nici când nu l'a cunoscut, și noi fii lor nici nu străduiesc a l'cunoaște. Noi sârbii din Dalmația nu voim să scim de nici un scut al Croației și de nici un drept al statului croat. Am vădut și acum, cum se fac alegerile în Croația. Scim din experiență, ce înseamnă „conștiința croată” și ce se înțelege sub croatisarea scôlelor. Croații prin o trăsătură de condeiu pot prezenta ori anulă o națiune în Dalmația, ei ne pun în vedere lupte nouă, atacuri etc. Noi le vom răspunde printr'o opunere puternică: à la guerre, comme à la guerre.

În fine după multe și încordate așteptări țarul Rusiei tot e aplicat a întorče visita împăratului german. Timppul hotărît nu se scie încă nici acum, dar se asigură, că în toamna acêsta se va întâmplă în semnalul eveniment.

Semnalul s'a dat din Petersburg. Marele principe, mostenitorul tronului a sosit în Germania pentru a asistă la manevrele mari ale armatei germane împreună cu monarhul. Acêsta ocaziune se va folosi și pentru a staveri definitiv timpul sosirii țarului la Berlin. În tot cazul se va face visita după încheierea manevrelor germane.

Meseriașii nostri.

(Încheiere.)

Devenind odată învățacelul s'odă, lucru firesc el se simte mai liber. Și tocmai gustând libertatea acêsta, el comite cele mai multe și mai mari erori sau din vina lui, sau din nepăsarea altora. Și étă cum: Sodalul român având buna intențiune a se perfecționa în ramul seu industrial, plăcă în străinătate*). Aci i se deschide o altă lume, o altă atmosferă socială și bietul sodal trebuie să se deprindă și în noua lui sferă de activitate. Cât câștigă pe deoparte, pe atât pierde de altă parte. Sodalul în străinătate și în sușese multe lucruri folositoare pentru viață, pierde însă din simțămintele lui naționale, și uită datinile și obiceiurile strămoșesci, se exprimă cu dispreț despre ele, și pierde elasticitatea în vorbirea limbei.

După ore-care pracsă se întorče la ai sei. Dedat din străinătate a trăi în societăți mai mult sau mai puțin culte, el abandonează societatea clasei agricole, din carea a eșit, și dă silința a intra în mijlocul societății culte românești, dar — durere — nimenea nu-l primește, pentru-că e meseriaș, pentru-că nu e destul de inteligent.

Și aci comitem noi cea mai mare greșală. În loc să l'primim cu bunăvoință, să i oferim tot ajutoriul nostru moral și material, în loc să i intrunim pe acești tineri în scôle, în casine, unde să le oferim o lectură plăcută și folositoare lor, noi ne purtăm cu ore-care indiferentism față de ei. Urmarea e, că cei mai mulți dintre sodalii nostri români cercetăză societăți străine, acolo bine primiți, se simt mai bine și la urma urmelor te ai pomenit, că și-a schimbat numele și că și iau de soții fete de altă naționalitate**). Sciu casuri, unde într'un singur centru românesc în timp de 2 ani de zile 5 sodali români s'au căsătorit cu fete de naționalitate străină. Ce limbă vorbesc ei în casele lor? Numai românește nu! Și schimbă numele, își părăsesc legea și naționalitatea. Următorii lor ce simțăminte vor ave drept moștenire dela mamele lor? Numai românești nu!

Ce fac frații nostri sași cu sodalii lor? Ei le ofere ocaziuni de a veni în contact mai des cu densii, constituindu-i în reuniuni pentru promovarea intereselor lor industriale și pentru sprijinirea lor la eventuale lipse.

Inteligența sâsescă nu se seprăză așa de tare de clasa meseriașilor, și tocmai împrejurarea acêsta contribuie în mare parte la înaintarea lor pe toate terenele.

Nu-i vorbă, avem și noi bărbați distinși, cari de deci de ani lucră pentru cultivarea meseriașilor nostri. Binemeritul nostru paroch din Brașov, Bartolomeiu Bainlescu, zelosul redactor al foiei „Meseriașul român” desvôltă o activitate deosebită în direcțiunea acêsta. Reuniuni pentru sodalii nostri români încă avem, una în Sibiu și alta la Brașov. Acestea arată încâtva semne de viață. Cu toate acestea mult mai este de făcut. Trebuie să formăm în toate centrele românești reuniuni pentru sprijinirea meseriașilor români, reuniuni de sodali pentru cultivarea morală și intelectuală a lor, pentru-că numai așa ne vom pute forma o clasă industrială română!

După toate acestea ca de încheiere reasum următoarele păreri:

a) Tot românul, căruia îi zace la inimă înaintarea nămului seu, sprijinăscă faptele pe meseriașii români! Să le dăm de lucru noi, pentru că străinii mai cu greu se vor decide să le dea;

*) Astăzi în detrimentul perfecționării lor — durere — mai rar o fac, ci e o scădere foarte mare pentru maeștrii nostri.

Red.

**) Acêsta e mare scădere.

Red.

b) Să stărnim în inimile învățacilor simțăminte religioase și morale, dându-le o cultură omnilaterală suficientă;

c) Să avem în vedere cultivarea simțămintelor naționale, și păstrarea datinilor, obiceiurilor noastre strămoșesci, dar cu deosebire a limbei noastre, unicul nostru scut de scăpare în timpuri fortunose;

d) Să formăm reuniuni atât pentru meseriași cât și pentru sodali, venind mai des în contact cu densii și oferindu-le ajutoriul și sfaturile noastre în toate împrejurările și la toate ocaziunile;

e) La împărțirea de stipendii și ajutoare atât Preaveneratul nostru consistoriu archidieceșan cât și onoratul comitet al Asociației transilvane să observe prin comitele subalterne, că ore stipendii, cari se dau sodalilor pentru a deveni meseriași, nu se folosesc pentru alte scopuri? Sciu casuri, că unii sodali cu toate că au primit ajutoare de 100—200 fl. ei nici după 3—4 ani n'au devenit maeștri de sine stătători, și érași, că ajutoarele date învățacilor dela meserii — fiind sau maeștrul lor, sau părinții sâraci — se folosesc de acestia pentru acoperirea speselor lor familiare și bieții învățacei nu se aleg cu nimic din aceste ajutoare.

Multe ar mai fi de dis în meritul acestei cestiuni. Din ceea-ce am esperiat eu de când lucru și eu în via Domnului, am spus onoratalui public comitetului numai unele observări, având nobilul scop în vedere de a îmbunătăți încâtva sôrtea clasei industriașilor nostri.

George Joandrea,

inv. și dir. la scôla capit. gr. or. din Orăștie.

Cântul în scôla populară.

S'a cetit în adunarea generală a reuniunii învățacilor români din districtul Zarand — ținută la 25 August st. v. 1889 în Brad.

Onorată adunare!

Cine a studiat cât de cât poporul românesc, și a fost cu atențiune la manifestațiunile vieții lui, a putut să constate, că cântarea este un soț nedespărțit a românului și la bine și la rău. Cântarea a fermecat, a îndulcit, și a mângâiat inima românului ori pe unde a locuit el, la munte, la șes, ori pe câmpia întinsă.

Este un fapt știut, ce până astăzi îl putem esperia la poporul nostru, că el iubește ori pe cine l'aude cântând frumos. Până astăzi, poporul mai bucuros și alege paroch și învățacul o persoană, carea cânta bine, decât pe alta, carea pôte să aibă pregătiri cu mult mai frumoșe, nu pôte însă să cânte bine.

Literatura noastră populară — poeziile, colindile, bocețele la morți, descântatul în joc, s'au cântat și se cântă, și au melodia lor, și coloritul lor național specific. Ea se va înmulți din generațiune în generațiune pentru următori. Ea va fi un document etern, despre iubirea românului față de cântări, și despre vitalitatea poporului nostru.

Micul copilăș aude cântându-i-se în jurul lăganului, apoi cântă el în viață, éra în giurul sicriului tot cântarea l'însoțește. În zilele de bucurie, la ospete, la petrecere, în ședători, la pășune cu vitele, l'auzi pe român cântând și descântând.

În zile de jale și durere, tot de durere și jale își cântă.

Este însă un loc sfânt la noi, unde până acum s'a dat prea puțin însemnată cântului și acest loc este scôla română populară, cu foarte puține excepțiuni. Aici se ne îndreptăm atențiunea, și cu atât mai vârtos, că contrarii nostri cei astuți au început a ne interdice cărțile, în cari sunt adunate poeziile, ce ne îndatinăm a cântă. Bag sémă cei violeni sciu, că un popor carele nu și are cântările lui naționale este pe calea perirei sau nopțirei în alte popore. Étă motivul cel mai ponderos, pentru care am luat asupra-mi sarcina, nu prea ușoră, ca să tractez despre cânt în scôla noastră populară.

În cele următoare deci vom tractă despre însemnatătea cântului, influința lui, scopul cântului în scôla populară, mijlocele de cari să ne folosim pentru ajungerea scopului, materialul ce avem să propunem și alegerea lui, metoda de a propune cântările, când se încep cu cântările în scôla populară, și câte ore să se propună pe săptămână? îndrumări practice la propunerea cântărei, și în fine planul de învățământ pentru cei șase ani de scôla.

Iubirea de cântare este cevași înăscut omului, pentru aceea cântarea o aflăm la toate poporele, ce au existat, o aflăm în țările sudice, ca și în cele nordice, preste întreg continentul. Pretutindenea cântarea a devenit o limbă comună a simțămintelor, care străbate la inima fie-cărui ascultătoriu.

Mare însemnatăte a avut cântarea la vechii romani și greci. Vechile tradițiuni despre Orfeu, carele a liniscit furtuna prin cântare, despre Amfion, carele a pus în mișcare petritele, ne sunt destule dovești.

Atât spartanii belicoși, cât și marii artiști atenieni, au privit cântarea ca un mijloc de frunte întru promovarea educațiunei.

Îndată după introducerea creștinismului vedem, că cântarea jôcă un rol însemnat la creștini, ea este considerată ca un mijloc de a stărni simțăminte religioase și morale în ascultători. Urmarea fii, că în scôle până la Pestalozzi aflăm introdus exclusiv numai cântul bisericesc, abia dela Pestalozzi încôce a început a se introduce în scôla și cântul pro-

fan sau lumesec, după-ce adecă s'a recunoscut, că fără cântare este imposibilă o cultură omnilaterală.

Influința, ce o are cântarea asupra desvôltării spiritului și asupra inimei, a adus cu sine, ca cântarea — cântul bisericesc și profan să se introducă ca studiu obligat în scôla poporală.

Kehr vorbind despre influința muzicii (cântului) dice: „Dacă cântul s'ar eschide din scôla poporală, atunci ne am lipsi de cel mai în emnat mijloc, carele promovă cultura inimei, și despre o cultură armonică nu ar pute fi vorba”.

În special cântarea influințăză asupra desvôltării auzului, asupra memoriei și rațiunei, asupra simțămintelor, și asupra desvôltării simțului pentru tot ce e frumos și bun.

În scôla, în biserică, în viața civilă și socială ne putem convinge ce rol însemnat jôcă cântarea.

Asupra auzului! Se aude vorbindu-se, că cutare are auz musical. Urechia omului este un aparat complicat — un organ, — lucrul principal însă este și aici spiritul omului.

Spiritul percepe tonurile și formăză representațiunile sale despre tonurile auzite, și numai pe baza acestora se pot reproduce în tocmă sau cu mici diferențe tonurile auzite. Prin un esercițiu îndelungat în cântare, și pe lângă o bună instruire ne însușim auzul musical, adecă devenim în stare a deosebi tonurile după afunđimea țării și coloritul lor, și prin urmare devenim în stare a învăța cu ușurătate ori-ce cântare, ori-ce melodie.

Asupra memoriei și rațiunei influințăză cântarea prin aceea, că învățând elevul textul unei melodii, împreună cu melodia, prin acêsta memoria devine mai vie și mai fidelă. O poezie a cărei text îl scim de rost, îl putem ușor uita, anevoie se uita însă un text a căruia melodie o scim și cântă.

Prin învățarea unei melodii, elevul trebuie să facă mi-nuțiune deosebiri cu privire la afunđimea, țaria și coloritul tonului, și prin acêsta rațiunea elevului se desvôltă.

Cântarea influințăză asupra desvôltării simțămintelor. Ohler dice: „Cântul înmôia moravurile și nobilităză inimile; plantăză în inima omului tot ce e frumos și bun”. Cel mai însemnat preț al cântărei stă în aceea, că ne înalță inimile la Ddeu și ni-le umple cu iubire, speranță și încredere în el. De aci provine împregiurarea, că cântul a fost și este partea cea mai însemnată a serviciului divin.

Asupra desvôltării simțului pentru-ce e frumos și bun influințăză cântarea prin aceea, că elevii se dedau a fi atenți și disciplinați. O melodie frumoasă este representațiunea unei ordini perfecte, unde totul este bine regulat.

Ce impresiuni adănci produce cântarea în scôla, ne putem convinge prea ușor. La ori și ce obiect de învățământ nu toți elevii sunt atenți, la auzirea unei melodii plăcute însă clasa întregă este atentă — o linisce momentală pare-că cuprinde întreaga clasă. Cu câtă pietate nu ascultăm în biserică la o cântare frumoasă, și pare-că te simți în o stare de fericire, când un cor bine condus l'auzi întonând cântările bisericesci. Tot astfel ni se întâmplă în viața civilă și socială. Cântarea nu lipsește nici la o festivitate fie aceea publică sau familiară.

La excursiuni, la petrecerile sociale, la sărbările școlare, și naționale, în luptă, la muncă, unde numai pășese omul vedem, că cântarea îi este de tot nedespărțită. (Va urma.)

Varietăți.

* Maj. Sa monarhul după manevrele din Galiția s'a reintors să asiste și la manevrele din Boemia. Primirea ce i-s'a făcut de poporațiunea Boemiei a fost de tot splendidă și entusiasmă. La ovațiunile, ce i sau adus, Maj. Sa a răspuns în limba cehă sau germană precum au cerut împregiurările.

* (Concurența de copii.) Eri, Vineri, s'a ținut în spațioasă sală a comitatului concurența de copii cu premii arangiată de comitetul reuniunii igienice a comitatului Sibiu, în frunte cu Ilustritatea Sa comitele cont. Andrei Bethlen președinte, Parteniu Cosma și G. Thalmann vice-președinți. Au luat parte la acêsta concurență copii din toate părțile comitatului și cu bucurie anunțăm, că copii de român s'au prezentat în număr covârșitoriu.

Copii au fost supuși mai întâiu unei cercetări medicale și apoi s'a intrunit juriul compus din domnele: Maria Cosma, Brennerberg, Zikelij, și Conrad. După o minuțioasă și lungă esaminare s'au premiat:

A. Premiul I în aur: Ioan Dubenschi, român de 3 ani din Săliste, 5 galbini (dăruți de Il. Sa com. Andrei Bethlen); 2. Iohan Messel, sas, 3 ani, Gusterița, 3 galbeni; 3. Dumitru Sêrbu, român, 4 ani, Săliste, 2 galbini.

B. Premiul II în argint: a) Copii de 1 an: Carl Phleps din Cisnădiôra 5 fl.; 2. Paraschiva Puschilă, Săliste 3 fl.

b) Copii de 2 ani: Susane Miess, Șura mare 5 fl.; Ilie Pisou, Mohu 3 fl.

c) Copii de 3 ani: Gustav Ferner, Sibiu, 5 fl.; Ioan Căndrea, Acliu 3 fl.

d) Copii de 4 ani: Dezsô Ibolka, Sibiu, 5 fl.; Anna Theis, Șura-mare 3 fl.

e) Copii de 5 ani: Ilie Bucșa, Mohu 5 fl. 2 Bertha Benedek, Sibiu 3 fl.

După distribuirea premiilor dl Dr. Ioan Moga a ținut o vorbire de încurajare, în termeni popu-

lari, arătând scopul cel urmăresce reuniunea și însemnătatea esposițiunii. Mulțămii în numele comitetului tuturor părinților, cari și-au adus copii, și în special celorlora, cari le-au dat o îngrijire atât de bună și cari ar mai fi meritat premii, dar din cauza lipselor pecuniare, comitetul s'a vădit necesitat a se mărgini numai la atâtea.

* (Sciri militare.) Maj. Sa monarchul s'a îndurat a concede arhiducelui Francisc Ferdinand de Austria Este, major în regimentul de infanterie 102, purtarea ordinului „marea cruce a vulturului negru,” oferită de împăratul german.

— Dr. Daniel Lupini, loc. de medic asistent în rezervă a fost denumit medic la spitalul garnișonei Nr. 22 din Sibiu.

— Depunerea șargei a fost încuviințată capelanilor de clasa II: Nicolau Aron (Galați), Ioan Mănoiu (Șimon), Ioan Manta (Gurariu), Ioan Medesșan (Pretaiu), Ioan Moșoiu (Șimon), Alecsiu Staicu (Vestem).

* (Manevrele.) Manevrela corpului XII de armată, recrutat din feciori ardeleni s'au terminat alaltăieri, Joi, și precum avem informațiuni cu succes deplin. Tote trupele, cari au luat parte s'au întors Joi după amăzi în Sibiu, 12,000 oameni. O parte — 7000 — au fost încuierați pe la particulari în Sibiu, 5000 au format tabără în apropierea Sibiului. Cu toate strapațele cele mari feciorii erau veseli și plini de viață.

* (Schimbări de generali.) După-cum scrie o foie autorizată germană din Viena se vor face următoarele schimbări: bar. König general de artil., va fi numit inspector general de infant.; cont. Uexküll-Gylleband loc. mar. se va numi inspector general de cavalerie; arhiducele Frideric va fi numit comandant peste corpul 5 de armată Pojon; contele Grünne peste corpul de armată Praga; br. Schönfeld comandant de corp în Viena; arhiducele Ioan comandant de corp în Graz.

* (Patriarch în Ierusalim.) Patriarch latin la Ierusalim a fost numit Msgr. Pavi.

* (Invitare.) Comitetul arangiatoriu invită la „Adunarea generală” a societății pentru crearea fondului de teatru român, precum și la festivitățile, ce se vor aranja în incidentul acesta în orașul Caransebeș la 17/29 și 18/30 Septembrie 1889 după programul următoriu:

Programa

adunării generale a societății pentru crearea fondului de teatru român, care se va ține în Caransebeș la 17/29 și 18/30 Septembrie 1889.

I. Sâmbătă în 16/28 Septembrie.

1. Primirea președintelui adunării generale și eventual a oșpeților la rău la orele 2 după amăzi.

II. Duminecă în 17/29 Septembrie.

2. La 9 ore dimineața serviciu divin în biserica catedrală. Cântările liturgice le execută societatea de cântări din loc.

3. După finirea sfetei liturghii la 11 ore adunarea generală se începe cu următoarea ordine de zi:

- a) Președintele deschide adunarea;
- b) președintele comitetului arangiatoriu bineventează oșpeții;
- c) se eleg 2 notari pentru ședințele adunării;
- d) se cetesce raportul comitetului societății des re activitatea sa dela ultima adunare generală încoe;
- e) se alege o comisiune de 5 membrii pentru examinarea raportului de sub d) și pentru eventuale propuneri speciale.

f) se cetesce raportul cassariului despre starea cassei și averea ei;

g) se alege o comisiune de 5 membrii pentru revizuirea socotelor;

h) se alege o comisiune spre a câștigă membrii noi pentru societate;

i) disertațiune de dl Vasile Goldiș despre „Pesimismul în poeziile lui M. Eminescu”.

Cu acesta ședința primă se încheie.

4. După amăzi la 2 ore banchet la „Pomul verde.”

5. Săra la 8 ore concert dat de societatea rom. de cântări și muzică din Caransebeș. Programul urmăzător separat. După concert teatru: „Ruga dela Chiseteu de Iosif Vulcan, jucat de membrii societății de cântări din Chiseteu. După aceste întrunire la mese cu cântări de coruri.

III. Luni în 18/30 Septembrie.

6. Ședința adunării generale se deschide la 11 ore cu următoarea ordine de zi:

- a) autenticarea procesului verbal al ședinței prime;
 - b) raportul comisiunii pentru câștigarea membrilor noi;
 - c) raportul comisiunii asupra socotelor societății;
 - d) referada comisiunii asupra raportului comitetului și eventual asupra propunerilor speciale;
 - e) defigerea locului adunării generale pe anul viitoriu;
 - f) alegerea unei comisiuni de 3 membrii pentru autenticarea protocolului acestei ședințe;
 - g) încheierea adunării generale.
7. Săra la orele 7½, serenadă președintelui adunării.
8. La 9 ore petrecere cu joc în sala la „Pomul verde.”

Considerând scopul, pe care îl urmăresce susamintita societate sperăm că ne Ve-ți onoră cu prezența.

Caransebeș, în 15/25 August 1889.

Pentru comitetul arangiatoriu:

Andrei Ghidiu,
președinte.

David Terfaloga,
secretariu.

* (Comunicațiunea pe tren.) Trenul omnibus Nr. 1813 și 1814 ce circulă între Sibiu și stațiunea dela Ocna cu ziua de 9 Sept. n. a. c. a încetat a mai circula.

* (Statul romano-catolic.) În anul acesta statul romano-catolic din Ardeal se va întruni la Cluș pe zilele de 24 și 25 Septembrie.

* (Proces de presă.) În 24 l. c. n. se va pertractă înaintea curții cu jurați din Cluș procesul de presă intentat de publicistul Iosif Petran contra direct. teatral Morit Distroi, pentru vătămarea de onoare.

* (Mulțămii publică!) Dl Dr. în științele chimice Macsimilian, fiul parohului Ioan Eft. Popoviciu din Țințari, acum funcționar la monetăria statului în București, cu ocaziunea călătoriei sale la Berlin și a cercetării părinților sei în vara a. c. a avut interesul nobil pentru progresarea școlarilor din comuna sa natală, donând fie-căruia școlar din toate 3 clasele câte un libel de scris, câte un stil și penă, câte un creon de pătă și câte o cerusă de lemn. Primescă deci în numele școlarilor respectivi dela subscrișul mulțămii cea mai sinceră. Țințari în 11 Septembrie, 1889.

G. D. Păltinean,
inv. dirig.

* (Teatru român în Brașov) Dl. Ionescu precum spune „Gaz. Tr.” a sosit în Brașov cu trupa sa și va da reprezentațiune și în Săcele.

* (Eliberat) precum se anunță din Cluș redactorul foiei maghiare „Erd. Hir.”, carele a fost condamnat de juriul de presă la 6 luni de închisoare a fost grațiat de către Maj. Sa după 3 luni de închisoare. [Dl Iosif Korbuly, a și luat conducerea numitei foi.

* (Telefon.) În 10 Sept. n. s'a deschis linia telefonică între Viena și Praga.

* (Bóla de vite.) Mai multe comune din pregiurul Reghinului sunt aspru priveghiate din cauză că băntue bóla de unghii și de gură la vite.

Bibliografie.

În editura librăriei Nicolau I. Ciurcu Brașov a apărut „Curs metodic de istoria naturală” pentru școlile populare de Ipolit Ilasievici, prof. de științele nat. la gimn. rom. gr. or. Brașov. Edițiunea II emandată și amplificată în text și cu ilustrațiuni. Prețul 30 cr.

— Tot în editura numită a apărut „Religiunea creștină”, cuprinzând învățături despre credința și faptele bune creștinesci pentru școlile elementare de ambe secse de Ioan Popa prof. la gimn. rom. gr. or. Brașov. Edițiunea a VI. Prețul 12 cr.

Publicațiune.

La școala de economia câmpului a comitatului Sibiu (în Sibiu, târgul de vite Nr. 10) se vor primi pe anul 1888/90 7 servitori, în linia primă feciori de economi.

Cursul de învățământ se începe la 1 Octobrie a. c.

Cari vor se între trebuie:

- a) să fie împlinit al șapte-spredecelea an al etății,
- b) să fie sănătos și trupește astfel de întărit spre a putea suporta lucrurile de câmp neîntrerupt,
- c) se aibă deja în lucrurile economice experiență și ore-care desteritate,
- d) să fie absolvat o școală poporală cu succes bun,
- e) a se legitima despre purtarea sa morală prin un atestat dela deregătoria comunală,
- f) a se supune unui examen de primire.

Servitorii capătă instrucțiune, locuință și alimentare (hrană) gratuită și afară de aceea o simbră lunară de 3 fl., care jumătate se predă în fie-care lună în bani gata, 6 cealaltă jumătate se depune fructificativ pentru servitori într'un institut de bani și se estradă numai la eșirea lor din școala economică; economia de învățământ mai îngrijeste spălatul hainelor de purtat și de pat.

Servitorii au a-și îngriji singuri de hainele lor (țărânesci) și anume de încălțăminte și îmbrăcăminte.

Rugările de primire sunt a se îndreptă mult până la 25 Septembrie st. n. către conducătorul institutului de economie Iuliu Schuster în târgul de vite Nr. 10 care va da bucuroși și alte deslușiri. Sibiu, în 6 Septembrie, 1888.

Thalmann.

Din public *).

Onorabilă Redacțiune! În Nr. 88 al diarului „Telegraful Român” am cetit o calumnie provenită din partea unor poporeni ai comunei noastre Telu. Acesti poporeni aruncă cu noroiu în subsemnatul, învinovățindu-me: Cumcă ca administrator al fondului școlii a-și fi defraudat acest fond, făcându-l a scăde aproape la nula, deși el când l'am luat în administrare trecea peste suma de 600 fl.

Mai departe sunt învinuit, cumcă a-și fi speculat banii încasați prin aruncuri pentru edificarea școlii în folosul meu propriu; că decând este școala gata numai pôte comuna afla un învățatoriu stabil, din cauza mea, deore-ce eu pe fie care din ceice vin ca învățatoriu îl iau în cuartir la mine numai și numai ce se-mi pot mărită pe fica mea după el, și astfelu se o fac învățătorisă sau chiar preoteasă; că astfelu a-și procede și cu actualul învățatoriu corupând lumea cu rachiu și altele spre ai asigură reușita la viitoare alegere de învățatoriu.

Neputând trece cu vederea aceste calumnii și învinui, nedrepte aruncate asupra mea și aduse la cunoștința publică prin prețitul diariu „Telegraful Român” nu din partea beților indiviți subscriși în acel articol, ci din partea preotului Christofor Dogariu, cu care a bătut Dumneșeu biata comuna noastră și din partea fiului seu Alesandru Dogariu, care până eri alaltăieri s'a sbătut ca peștele pe uscat până a ajunge preot; rog pe Onorata redacțiune a dá loc în acest jurnal următoarei rectificări respective desvinovățiri.

Mai întâiu de toate declar prima învinuire de o calumnie reutaciósă, care a putut proveni numai din negrele inimi ale lui Christofor și Alesandru Dogariu, deore-ce eu înainte cu 18 ani, pecând se susține că a-și fi defraudat fondul școlar de 600 fl. nu am fost nici epítrop, nici în comitetul bisericesc, fondul amintit nu l'am administrat nici odată, prin urmare nici nu l'am putut defrauda nici împrăstia. Este adevărat, că dela 1884 am funcționat ca notariu al comitetului parochial, dar ca atare nu aveam nici vot în comitet, cu atât mai puțin influință asupra fondului menționat. Deci dară cele susținute de reutaciósii mei contrari în acesta privință sunt nise calumnii nerușinate, pentru cari am și făcut arătare criminală la locurile competente, de unde sper, că cei vinovați își vor lua pedepsa meritată.

Ce se atinge de aruncurile încassate pentru edificarea unei școli corăspundătoare recerintelor timpului adevărul este, că nu eu sunt acela, care am păpat aceste aruncuri, deore-ce eu nu am făcut alta decât ca oficiant comunal am silit pe oameni la contribuire, și celce a păpat colectele în parte mare este părintele Christofor Dogariu, pentru care fapte este și tras la răspundere**).

Încât privește pasagiul articolului din public ce se atinge de învățatoriu și referințele mele față de el, am de a reletă numai următoarele: Este adevărat, că am luat pe învățatoriul Daniel Cojocariu în cuartir la mine, dar acesta am făcut-o numai la espresa rugare a I-lui epítrop al bisericei, căci la din contră, ne rămânea școala fără învățatoriu, deore-ce în totă comuna nu-și găsisse cuartir. De intențiunea ce am dá fica după el și astfelu a o face învățătorisă sau chiar preoteasă nici vorba nu pôte fi, fiind fica mea numai o copilă abia de 14 ani. În fine am de a observă, că le pôte fi rușine scriitorilor articolului „din public” de ei însuși atunci, când aruncă calumnii și asupra acestui tiner model de învățatoriu și de om moral, pecând tot ei pe de alta parte îi dau testimoniu de serviciu, că a avut morală esemplară și destul zel.

Cumcă nu cei subscriși în articol sunt autorii lui, ci părintele Christofor Dogariu ca autor intelectual și bunătatea de fiul seu părintele Alesandru Dogariu ca făptuitoriu direct, voui probă înaintea tribunalului***).

Telu, în 28 August, 1889.

Cu totă stima

Eusebiu Dogariu.

*) Pentru eele publicate sub rubrica acesta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

**) Unele lucruri, cari nu stau nici într'o legătură cu cele dișe în articolul provocat, am trebuit să le omitem. Red.

***). Reducându-se la cestiuni și instituțiuni publice celea sulevate de mai mulți inși din Telu în articolul din Nr. 88 al foiei noastre, le-am dat loc, și am dat loc și rectificărilor celor atinși prin acest articol, dar cu acestea discusiunea publică în foia noastră o privim de încheiată. Red.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 13 Septembrie 1889.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.68	5.65
Napoleon	9.48½	9.49
100 marce nemșeci	53.30	53.80
London (poliță pe de trei luni)	119.55	119.60

Nr. 340

[171] 1—3

În scopul instituirii unui capelan lângă veteranul și neputinciosul paroch Nicolau Rociu din Nucet, pe baza în-cuviințării consistoriale dela 15 No-vembre 1888 Nr. 4441 prin această se deschide

CONCURS.

Parochia Nucet numără între pa-rochiile de clasa III, cu un venit anual calculat de comitetul parochial la suma de 405 fl. v. a. și adică:

1. porțiunea canonică în mărime de 15 jugere fl. 90.—
2. Folosirea cimiteriului, a unei grădini și a unei vii fl. 62.—
3. Competențele stolarilor: botezuri, cununii, înmormen-tări și alte funcțiuni preo-țesci fl. 253.—

Suma fl. 405.—

Din aceste venituri — casă pa-rochială nu este, parochul se deobligă a da jumătate adică 202 fl. 50 cr. fiito-riului sau capelan.

Concurenții, dela cari se cere se aibă calificatiunea prescristă în regulamentul congresual dela 1878 § 14, cererile concursuale să le adre-seze la subscrisul oficiu protopresbi-teral în termen de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foia „Telegrafului Român.”

Sibiu, 7 August, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Si-biului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Hannia,
administrator protopresbit.

Nr. 470.

[172] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învă-țătorești în comunele mai jos însem-nate din protopresbiteratul gr. or. al tractului Hațeg se descrie concurs cu termenul până în 23 Septembrie st. v.

1. Boos, cu salariu anual de 200 fl.
2. Zlasti, cu salariu anual de 200 fl.
3. Teliuc, cu salariu anual de 200 fl.
4. Cincișiu cu filiile: Cerna și Părósa cu salariu anual de 220 fl.
5. Ruda cu filiile: Plop, Poenita voinei și Alun, cu filia Bu-nila, — unde din cauza situațiunei lo-cului învățământul este ambulant, cu salariu anual de 250 fl.
6. Hașdău, cu filiile: Dobica, Florese și Cernișóra, cu învățăm-ent ambulant cu salariu anual de 150 fl.
7. Baia lui Craiu-Toplița, cu filiile: Goleș-Vălaru, Buzdu-lariu, învățământ ambulant, cu sa-lariu de 150 fl.

De sine înțelegându-se la toate acestea stațiuni cuartirul și lemnele focale.

Doritorii de a reflecta la acestea posturi, au a-și aterne cererile în struite conform prescristelor legali.

Hațeg, la 23 August, 1889.

În conțelegere cu comitetele parochiale.

Ioan Rațiu,
protopresbit.

[173]

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor în-vățătorești la școlele confesionale ro-mâne greco-orientale mai jos însem-nate din ppresbiteratul greco-orient al Cetăței de pétră se descrie concurs cu termen până în 20 Septembrie a. c. st. v.

1. Finteușul mare, salariu anual 200 fl., cuartir liber în edificiul școlei și lemne de încălțit.
2. Cărbunariu, salariu anual 120 fl., cu cuartir și lemne de în-călțit.
3. Berința, salariu anual 120 fl. cu cuartir și lemne de încălțit.
4. Ciocotiș, salariu anual 105 fl., cu cuartir și lemne de încălțit.

5. Curtuișul mic, salariu anual 105 fl., cu cuartir și lemne de încălțit.

6. S. Copalnic, salariu anual 105 fl., cuartir și lemne de încălțit.

7. Leschia, salariu anual 50 fl., cu cuartir și lemne de încălțit.

8. Cărpiniș, salariu anual 50 fl., cuartir și lemne de încălțit.

Doritorii de a ocupa vre-una din stațiunile sus atinse vor avea a-și aterne petițiunile subscrisului oficiu protopresbiteral (per K. Monostor) până la termenul sus indicat, instruite con-form prescristelor legii din vigóre.

Cărpiniș, la 16 August, 1889.

În conțelegere cu comitetele parochi ale concerninte.

Ioan Șiovrea,
protopresbiter.

Nr. 541.

[174] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învă-țătorești dela școlele confesionale ro-mâne gr. or. din comunele mai jos însem-nate se descrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare.

1. Apahida, cu salariu de 100 fl., dela popor, cuartir în edificiul școlei cu grădină de legume și 20 fl., pentru lemne de foc.
2. Bărei, cu salariu de 90 fl., dela popor, 60 merțe mari de cucuruz, cuartir și lemne de foc.
3. Bedeciu, cu salariu de 250 fl dela popor, cuartir în edificiul școlei și lemne de foc.
4. Bica română, cu salariu de 60 fl. ca învățatoriu și 60 fl., din venitul cantoral, cuartir liber și 5 cară lemne de foc.
5. Cara, cu salariu de 200 fl., dela popor și cuartir în edificiul școlei.
6. Gerófi-Dângău, cu salariu de 150 fl., dela popor, cuartir în edi-ficiul școlei și lemne de foc.
7. Giurcuța, cu salariu de 80 fl., dela popor, cuartir în edificiul școlei și lemne de foc.
8. Mănăsturul-român, cu salariu de 180 fl., dela popor, cuartir în edificiul școlei și lemne de foc.
9. Mociu, cu salariu de 200 fl., dela popor.
10. Nadeșul-român, cu sa-lariu de 200 fl., dela popor, și cuartir în edificiul școlei.
11. Rogojel, cu salariu de 200 fl., dela popor, cuartir liber și lemne de foc.
12. Someșul-rece, cu salariu de 120 fl., dela popor, 24 merțe mari de bucate, cuartir liber și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și aterne supli-cele lor instruite conform legilor în vigóre, subscrisului oficiu până la termenul sus indicat.

Cluș, 26 August, 1889.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al Clușului.

Tulliu Roșescu,
adm. protopresb.

[175]

1—3

CONCURS

Pentru întregirea vacantelor sta-țiuni învățătorești la școlele gr. or. române din comunele mai jos însem-nate se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare:

Emolumentele sunt:

1. Ghijasa inferioară, cu sa-lariu anual de 200 fl., solvibili în rate lunari decursive.
2. Hundrubechiu, cu salariu anual de 100 fl., solvibili în rate lu-nari decursive, cuartir și lemne de foc.
3. Nostat, cu un salariu anual de 80 fl., cuartir și lemne de foc.
4. Ighișdorf, cu salariu de 150 fl., cuartir și lemne de foc, ale-sul învățatoriu va avé a provedé în Dumineci și sêrbători și postul de can-tor fără a pretinde vre-un alt beneficiu.
5. Ruja, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.
6. Vecerd, cu salariul de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

Doritorii, cari voesc a reflecta la vre-una din aceste stațiuni au a-și as-terne petițiunile instruite eomforme le-gilor în vigóre la subsemnatul oficiu ppresbiteral gr. or. al tractului Ag-nita.

Agnita, 21 August, 1889.

Sabin Piso,
prot.

Nr. 124

[147] 3—3

CONCURS.

După ce pentru întregirea pos-tului de paroch în comuna bisericească gr. or. Maerău, protopresbiteratul Turdei, nici în urma celor două con-curse publicate în Nr. 41 și 132 și următorii din diariul „Telegraful Ro-mân” în anul 1886 nu s’a ivit nici un concurent calificat, — pe baza înaltului ordin al Venerabilului con-sistoriu archidieceșan din 9 Maiu 1889 Nr. 2364 B., se descrie concurs cu ter-min de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Folosirea casei și a grădinei parochiale de un jugăr în estensiune, pământ și arătoriu . . . fl. 50.—
2. Folosirea porțiunei canonice de 8 jugere ară-toriu și fânaț, jugărul a 10 fl. fl. 80.—
3. Dela 70 familii câte o merță veche (16 copuri) cucuruz sfêrmit și câte o ți de lucru fl. 60.—
4. Venitele stolaru usu-ate, socotite cu fl. 107.—

Tóte acestea dau un venit anual în suma de . fl. 297.—

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înaintă până la termenul mai sus indicat concursele lor instruite conform prescristelor regulamentului pentru întregirea parochiilor, subsem-natului oficiu protopresbiteral per Gyéres în Agârbiciu.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Turdei.

Agârbiciu, 27 Iuliu, 1889.

Petru Roșca, protopresbiter.

Nr. 337

[145] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor în-vățătorești vacante în parochiile mai jos însem-nate din protopresbiteratul gr. or. al Bistriței, se descrie prin această concurs cu termenul 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Borgo Bistrița, cu salarlu de 200 fl. și 3 orgii de lemne.
2. Coșna, cu salariu de 200 fl., cuartir și lemne.
3. Galați, cu salariu de 200 fl. cuartir și lemne.
4. Blașfalăul de sus, cu sa-lariu de 150 fl., cuartir și lemne.
5. Blașfalăul de jos, cu sa-lariu de 150 fl., cuartir și lemne.

Doritorii de ocupa aceste posturi au să se adreseze cu suplicile lor, nstruite conform legii, până la ter-minul sus indicat la

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Bistriței.

Borgo Bistrița, în 5 August 1889

În conțelegere cu comitetele parochiale.

Simeon Monda,
protopresbiter.

Nr. 405

[158] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învă-țătorești dela școlele confesionale gr.

or. din mai jos însemnatele comune aparținătoare protopresbiteratului Geó-giului I. se descrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Hărău, cu salariu anual de 200 fl. cuartir gratuit în edificiul scó-lei, și lemne de ajuns pentru încălțit.

2. Uroiș și filia Cărpeneș, cu salariu anual de 200 fl., și lemne de ajuns pentru încălțit.

3. Fizeș-Barbura, cu salariu anual 180 fl., cuartir gratuit și 2° lemne pentru încălțit.

Respectivul învățatoriu după un an de probă va puté ridicá și venitele cantorale.

4. Certeșul-superior, cu sa-lariu anual de 150 fl., cuartir gratuit și lemne de ajuns pentru încălțit.

2. Nevoeș, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit, și lemne de ajuns pentru încălțit.

6. Voia, cu salariu anual de 150 fl., și 2 orgii lemne pentru în-călțit.

7. Porcurea, cu salariu anual de 150 fl. și 2 orgii de lemne pentru încălțit.

Salariile se ridicá prin repartițiuni.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi, au a se adresá cu ce-ererile lor instruite conform legilor în vigóre la subsemnatul oficiu proto-presbiteral, până la termenul sus in-dicat.

Hondol, 16 August, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Giógiului I., în conțelegere cu co-mitetele parochiale respective.

Vasile Pipos,
protopresbiter.

Nr. 168

[164] 2—3

CONCURS.

Devenind la școlele din comunele mai jos numite stațiunile învățătorești vacante se descrie concurs pentru în-tregirea lor cu termen până la 20 Septembrie 1889 st. v.

1. Loman, cu salariu la an de 150 fl. din cassa comunală, dela învă-țatoriu se cere ca în dumineci și sêr-bători se cânte în strană.

2. Drombăriu, cu salariu anual de 100 fl. în bani și folosința unui loc comunal numit „Fundul lungii” compu-tat în 100 fl. și cortel în edificiul școlei.

3. Cióra, cu léfă de 200 fl., cor-tel și doi stângini de lemne; și

4. Rechița-Purcăref, (învățatoriu ambulant) cu salariu anual de 200 fl.

Doritorii cari vor reflecta la nu-mitele stațiuni învățătorești să-și adre-seze suplicile instruite în formă legală subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, în 21 August, 1889.

Oficiul protopr. în conțelegere cu co-mitetele parochiale.

Ioan Tipeiu,
prot.

Sz. 3592 polg.

[176] 1—5

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közzétetetik, miszerint Dániel Mihály és társainak beadott kérése folytán Erdőalya község határának általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalásra a ha-tárnap 1889 évi November 23-ra d. előtti 10 órára tüzetik ki, Erdő-alya községébe, a helyszíniére a községi iroda helyiségébe; ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelemztetéssel hívatnak meg, hogy a meg nem jelent felek úgy te-kintetnek, mint a kik a tagosításba jelöl-egyeznek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1889 évi szeptember hó 2-án tartott üléséből.

Ince Domokos,
elnök.

V. Jakab,
jegyző.

„Petroleum- Sicherheits- Pulver“

Prav de asigurare contra esplosiunei petroleului și a crepărei cilindrului (sticlei) de lampă.

Detaiuri în instrucțiunea de folosire.

Pentru Sibiu și întreg comitatul Sibiiului se capetă numai la domnul **R. Gardik,** strada Măcelarilor.

[177] 1—3